

Brusel 23. května 2018
(OR. en)

9012/18

EDUC 160
JEUN 58
SOC 253
EMPL 196
COMPET 316
TELECOM 141

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8701/18 EDUC 150 JEUN 53 SOC 233 EMPL 178 COMPET 284 TELECOM 124
Předmět:	Závěry Rady o směřování k vizi evropského prostoru vzdělávání

Delegace naleznou v příloze závěry o směřování k vizi evropského prostoru vzdělávání, které Rada přijala na 3617. zasedání konaném dne 22. května 2018.

Závěry Rady o směřování k vizi evropského prostoru vzdělávání

RADA EVROPSKÉ UNIE,

připomínajíc politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze těchto závěrů,

PŘIPOMÍNÁ, že

1. sociální rozměr vzdělávání, jak je uveden v první zásadě Evropského pilíře sociálních práv, stanoví, že každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovedností, které mu umožní účastnit se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce;
2. agenda lídrů v rámci sociálního summitu konaného dne 17. listopadu 2017 v Göteborgu byla věnována vzdělávání a kultuře. Řadě konkrétních oblastí činnosti se dostalo politické podpory, především na základě sdělení Komise nazvaného „Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury“, v němž byla uvedena myšlenka společného úsilí vyvíjeného při plném respektování subsidiarity v zájmu naplnění sdílené vize evropského prostoru vzdělávání založeného na důvěře, vzájemném uznávání, spolupráci a výměně osvědčených postupů, mobility a růstu; tento prostor by měl být vytvořen do roku 2025;
3. závěry Evropské rady ze dne 14. prosince 2017 označily v návaznosti na summit v Göteborgu vzdělávání za jednu z priorit evropské politické agendy a vytvořily impuls k dosažení významného pokroku v této oblasti;

DOMNÍVÁ SE, že

4. vzdělávání a kultura mají zásadní význam pro sbližování Evropanů a budoucnost jednotlivců, jakož i pro Unii jako celek. Všichni Evropané by měli mít možnost využívat rozmanitého, společného kulturního a vzdělávacího dědictví;

5. evropský prostor vzdělávání byl měl být podpořen nepřetržitým procesem celoživotního učení, počínaje předškolním vzděláváním a péčí, přes školní vzdělávání a odborné vzdělávání a přípravu až po vysokoškolské vzdělávání a vzdělávání dospělých;
6. evropský prostor vzdělávání byl měl propagovat a podporovat mobilitu a spolupráci v rámci vzdělávání a odborné přípravy a podporovat členské státy při modernizaci jejich systémů vzdělávání a odborné přípravy;
7. ZDŮRAZŇUJE, že strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) poskytl cenný základ pro stanovení společných priorit a pro podporu členských států při modernizaci jejich systémů vzdělávání a odborné přípravy;
8. VYZÝVÁ členské státy, aby pokračovaly v úvahách o sdílené vizi evropského prostoru vzdělávání, včetně jeho možných obecných a dílčích cílů a rozsahu a o jeho spojitostech se strategickým rámcem spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období po roce 2020. Opatření navazující na ET 2020 prostřednictvím intenzivnější spolupráce mezi členskými státy a za podpory Komise by měla prosazovat vzájemné učení a podporovat další úsilí a kroky směřující k tomu, aby vize evropského prostoru vzdělávání nabyla konkrétní podoby. Má-li být dosaženo pokroku, pokud jde o vizi evropského prostoru vzdělávání, je třeba věnovat zvláštní pozornost následujícím otázkám:
9. ERASMUS+
- 9.1 ZDŮRAZŇUJE, že program Erasmus+ je nanejvýš úspěšná a významná iniciativa EU, která podporuje mobilitu ve vzdělávání v celé Evropě i za jejími hranicemi a významným způsobem přispívá ke zlepšení osobního rozvoje a mezikulturních kompetencí a k posilování evropské identity; podporuje celoevropskou spolupráci mezi institucemi zajišťujícími vzdělávání a odbornou přípravu na všech úrovních, zvyšuje rovněž konkurenceschopnost EU a podporuje prosazování společných evropských hodnot;

- 9.2 VÍTÁ výsledky hodnocení programu Erasmus+ v polovině období a VYZÝVÁ k přijetí opatření, která zvýší a rozšíří účast, opět se zaměří na dopad a kvalitu projektů, podpoří vysoce kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu a zajistí inkluzivnější a spravedlivější přístup k programu Erasmus+ příští generace, například posílením rovných příležitostí a lepším zpřístupněním programu nedostatečně zastoupeným regionům a skupinám, osobám, které se do programu hlásí poprvé, a organizacím s omezenější kapacitou, a to pokud jde o všechny části programu. Mohla by být posílena součinnost s jinými zdroji financování poskytovanými Evropskou unií, přičemž současně je třeba zamezit překrývání;
- 9.3 VYZÝVÁ k dalšímu zjednodušení pravidel a postupů za účelem dalšího snížení administrativní zátěže na všech úrovních;

10. DIGITÁLNÍ DOVEDNOSTI A VZDĚLÁVÁNÍ

- 10.1 ZDŮRAZŇUJE, že je důležité zlepšit učení a výuku v digitálním věku a podpořit rozvoj digitální kompetence jakožto jedné z klíčových kompetencí pro celoživotní učení tím, že bude věnována zvláštní pozornost Sofijské výzvě k přijetí opatření v oblasti digitálních dovedností a vzdělávání, jakož i sdělení Komise o akčním plánu digitálního vzdělávání;
- 10.2 ZDŮRAZŇUJE, že program Erasmus+ příští generace a další příslušné unijní programy financování by měly podporovat přizpůsobení systémů vzdělávání a odborné přípravy a infrastruktury digitálnímu věku;

10.3 VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, JEDNAJÍCÍ V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ, ABY

- 10.3.1 podporovaly modernizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím inovací, mimo jiné prostřednictvím pedagogického a inovativního využívání digitálních technologií a přístupů, jež podporují kvalitu a inkluzivní povahu vzdělávání a odborné přípravy, a prostřednictvím vhodného využití příslušných unijních programů a nástrojů financování, včetně dobrovolného nástroje pro sebehodnocení SELFIE, a aby podporovaly iniciativy a spolupráci všech příslušných zúčastněných stran v zájmu dalšího rozvoje vzdělávání a odborné přípravy s cílem zahrnout digitální dovednosti do veškeré výuky a učení;
- 10.3.2 přijaly konkrétní opatření na podporu rozvoje digitálních dovedností a mediální gramotnosti všech Evropanů s cílem vybudovat odolnost vůči dezinformacím, propagandě a tzv. informačním bublinám a vybavit všechny občany – včetně těch, kteří pocházejí ze znevýhodněného prostředí, – dovednostmi, které potřebují k tomu, aby mohli digitální technologie a internet využívat k vlastnímu užitku a pro občanskou angažovanost;
- 10.3.3 podněcovaly vzdělávání podporující kreativitu a podnikavost a – je-li to vhodné a v souladu se stávajícími právními předpisy – podporovaly spolupráci mezi oblastí vzdělávání a podniky a občanskou společností za účelem zvyšování kvalifikace a rekvalifikace účastníků vzdělávání a pedagogů, včetně například rozvoje vzdělávacích programů zaměřených na digitální dovednosti; ocenily práci sítě pro otázky duševního vlastnictví ve vzdělávání, kterou spravuje Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví;

11. VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

- 11.1 PŘIPOMÍNÁ konkrétní výzvy, jimž čelí evropské odvětví vysokoškolského vzdělávání a které jsou uvedeny v závěrech Rady o obnoveném programu EU v oblasti vysokoškolského vzdělávání z listopadu 2017;
- 11.2 UZNÁVÁ prokázanou přidanou hodnotu mobility ve vzdělávání a strategických partnerství napříč Unií v rámci programu Erasmus+ spočívající v podpoře spolupráce vysokých škol, jakož i iniciativ, jako jsou Evropský inovační a technologický institut a akce „Marie Skłodowska-Curie“;
- 11.3 UZNÁVÁ význam posílení strategické spolupráce mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání v Evropě, a to prostřednictvím přístupu „zdola nahoru“, který by současně měl být flexibilní, nebyrokratický, inkluzivní, otevřený a transparentní;
- 11.4 PODPORUJE vznik tzv. Evropských univerzit neboli zdola nahoru vytvořených sítí univerzit, které budou zeměpisně a sociálně inkluzivní a budou bez problémů fungovat napříč zeměmi a které by mohly hrát přední úlohu při vytváření evropského prostoru vzdělávání jako celku, přičemž budou přispívat k posílení postavení příštích generací evropských občanů a ke zlepšení mezinárodní konkurenceschopnosti evropského vysokoškolského vzdělávání. DOMNÍVÁ SE, že tzv. Evropské univerzity mají potenciál výrazně rozšířit mobilitu a podporovat vysokou kvalitu a excelenci ve vzdělávání a výzkumu prostřednictvím posílení vazeb mezi výukou, výzkumem a inovacemi a předáváním znalostí, a dále poukázáním na výhody vícejazyčného učení a uznávání kvalifikací a prostřednictvím rozvoje společných vzdělávacích a výzkumných programů a projektů;

- 11.5 VYZÝVÁ KOMISI, ABY PŘI ŘÁDNÉM ZOHLEDNĚNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY A V ÚZKÉ SPOLUPRÁCI SE ČLENSKÝMI STÁTY vypracovala a stanovila klíčové cíle a koncepci tzv. Evropských univerzit a podpořila jejich rozvoj. BERE NA VĚDOMÍ, že Komise za tímto účelem zřídila *ad hoc* skupinu odborníků, sestávající z odborníků z členských států. BERE NA VĚDOMÍ, že výběrová kritéria pilotní fáze tzv. Evropských univerzit budou vypracována v souladu s postupy stanovenými v nařízení Erasmus¹;
- 11.6 VYZÝVÁ Komisi, aby Radu pravidelně informovala o pokroku při vypracovávání výběrových kritérií pro pilotní fázi tzv. Evropských univerzit. VYZÝVÁ Komisi, aby na základě výsledků pilotního projektu společně s členskými státy uvažovala o budoucí podobě tzv. Evropských univerzit;
- 11.7 ZDŮRAZŇUJE, že spolupráce mezi univerzitami a podniky má zásadní význam pro podporu konkurenceschopnosti EU, jakož i jejího hospodářského a sociálního růstu. UZNÁVÁ přínos evropského fóra univerzit a podniků. ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí soustavně podporovat partnerství mezi univerzitami a podniky v zájmu posílení jejich potenciálu v oblasti inovací, výzkumu a rozvoje inovativních pedagogických přístupů;
- 11.8 VYZÝVÁ členské státy, aby za podpory Komise prosazovaly opatření na posílení schopností vysokoškolských vzdělávacích institucí v oblasti podnikání a inovací, mimo jiné s využitím nástroje pro sebehodnocení HEInnovate;
- 11.9 VYZÝVÁ Komisi, aby na základě výsledků pilotního projektu v úzké spolupráci s členskými státy prozkoumala možnost vytvoření dobrovolné evropské studentské karty, která by měla přispět k lepší mobilitě ve vzdělávání tím, že zajistí lepší služby pro studenty a sníží administrativní nároky na instituce vysokoškolského vzdělávání;

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013 ze dne 11. prosince 2013, Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 50.

12. VYSOCE KVALITNÍ A INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- 12.1 PŘIPOMÍNÁ, že Evropský pilíř sociálních práv stanoví, že všechny děti mají právo na cenově dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání a péči; ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí vyvinout větší úsilí za účelem naplnění priorit stanovených v závěrech Rady z roku 2011 o předškolním vzdělávání a péči a s cílem poskytnout všem dětem, včetně těch, které pocházejí ze socioekonomicky znevýhodněných regionů, jakož i dětem ze všech socioekonomických prostředí přístup k systémům předškolního vzdělávání a péče;
- 12.2 ZDŮRAZŇUJE, že je třeba zajistit vysoce kvalitní a inkluzivní vzdělávání na podporu rozvoje všech účastníků vzdělávání, mimo jiné i kladením důrazu na priority stanovené v závěrech Rady z listopadu roku 2017 o rozvoji škol a vynikající výuce;
- 12.3 VYZDVIHUJE, že je zapotřebí propagovat atraktivnost a význam povolání učitelů a dalších pedagogických pracovníků a podporovat soustavné rozšiřování jejich dovedností. Ačkoliv mnohá z povolání budoucnosti nejsou dosud známa, toto povolání patří k těm, jež budou mít pro společnost v éře průřezových technologických inovací a umělé inteligence nadále zásadní význam. V tomto ohledu by měla být podporována mobilita učitelů a pedagogických pracovníků a lepší komunikace mezi orgány odpovědnými za jejich odbornou přípravu;
- 12.4 ZDŮRAZŇUJE, že je zcela zásadní spojit síly v zájmu snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání v Evropě a rozšíření příležitostí umožňujících rovný přístup ke vzdělávání a základním dovednostem pro všechny zranitelné skupiny, včetně dětí pracovníků, kteří se na kratší či delší dobu přemísťují do jiného členského státu;
- 12.5 POUKAZUJE na obtíže, kterým by mohly děti a žáci čelit poté, co se po pobytu v zahraničí začleňují zpět do vzdělávacího systému ve své zemi původu, v případech, kdy mezi jednotlivými vnitrostátními vzdělávacími systémy neexistuje dostatečná komunikace;

12.6 VYZÝVÁ členské státy, aby za podpory Komise případně prozkoumaly možnosti, jak v případech mobility zlepšit výměnu informací o úrovni vzdělání jednotlivých žáků, a to při současném dodržení právních předpisů Unie na ochranu osobních údajů;

13. STUDIUM JAZYKŮ

13.1 UZNÁVÁ, že významným prvkem přispívajícím k utváření evropského prostoru vzdělávání je kompetence v oblasti mnohojazyčnosti. ZDŮRAŽŇUJE, že jazyky hrají klíčovou úlohu tím, že přispívají k porozumění a rozmanitosti, jakož i k prosazování evropských hodnot, a mají zásadní význam pro osobní rozvoj, mobilitu, účast na životě společnosti a zaměstnatelnost;

13.2 PŘIPOMÍNÁ ambice vyjádřené v závěrech Evropské rady z prosince 2017 ohledně studia jazyků;

13.3 PŘIPOMÍNÁ závěry Rady z května 2014 o mnohojazyčnosti a rozvoji jazykových kompetencí, v nichž byly členské státy vyzvány, aby přijaly a zlepšily opatření, jejichž cílem je prosazování mnohojazyčnosti a zlepšení kvality a účinnosti studia a výuky jazyků;

14. UZNÁVÁNÍ KVALIFIKACÍ²

- 14.1 MÁ ZA TO, že uznávání vysokoškolské kvalifikace a kvalifikace na úrovni sekundárního vzdělávání, včetně kvalifikací získaných v rámci odborného vzdělávání a přípravy, jakož i uznávání výsledků dosažených v rámci učení v zahraničí je významným prvkem podílejícím se na utváření evropského prostoru vzdělávání, neboť přispívá k bezproblémové mobilitě účastníků vzdělávání napříč celou Unií;
- 14.2 ZDŮRAZŇUJE význam spolupráce mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy a dalšími zúčastněnými stranami z hlediska vypracovávání a provádění politik i přispívání k důvěře prostřednictvím zajišťování kvality a lepších hodnotících postupů;
- 14.3 PŘIPOMÍNÁ, že čl. 165 odst. 2 druhá odrážka Smlouvy o fungování Evropské unie vyzývá Unii k podpoře akademického uznávání diplomů a započítávání doby studia za účelem posílení mobility studentů a učitelů, a to na základě lisabonské Úmluvy o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu a dodatečných dokumentů; PLNĚ RESPEKTUJE povinnosti a pravomoci členských států v této oblasti a ZDŮRAZŇUJE, že navrhovaná řešení na úrovni Unie by měla být založena na transparentnosti a důvěře a měla by zohledňovat specifický charakter vzdělávacích systémů členských států.

Rovněž ZDŮRAZŇUJE,

15. že je zapotřebí, aby iniciativy zahrnuté v koncepci a budoucích opatřeních, které budou navrženy a prováděny v rámci evropského prostoru vzdělávání, zajistily doplňkovost a soudržnost s vnitrostátními systémy vzdělávání a odborné přípravy a zahrnovaly všechny úrovně a typy vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávání dospělých a odborného vzdělávání a přípravy.

² Kvalifikace, jak jsou vymezeny v článku I lisabonské Úmluvy o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu (tzn. vysokoškolská kvalifikace a kvalifikace umožňující přístup k vysokoškolskému vzdělávání);

Politické souvislosti

1. Závěry Rady – Příprava mladých lidí na 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství (21. listopadu 2008).
2. Závěry Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“) (12. května 2009).
3. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o rozvoji úlohy vzdělávání v rámci plně fungujícího znalostního trojúhelníku (26. listopadu 2009).
4. Závěry Rady o systému předškolního vzdělávání a péče: nejlepší start do života pro všechny naše děti (19. a 20. května 2011).
5. Závěry Rady o modernizaci vysokoškolského vzdělávání (28. a 29. listopadu 2011).
6. Závěry Rady o sociálním rozměru vysokoškolského vzdělávání (16. a 17. května 2013).
7. Závěry Rady o globálním rozměru evropského vysokoškolského vzdělávání (25. a 26. listopadu 2013).
8. Závěry Rady o účinném vedení v oblasti vzdělávání (25. a 26. listopadu 2013).
9. Závěry Rady o mnohojazyčnosti a rozvoji jazykových kompetencí (20. května 2014)
10. Prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání (Paříž 17. března 2015).
11. Závěry Rady o úloze předškolního a základního vzdělávání při podpoře kreativity, inovativnosti a digitálních kompetencí (18. a 19. května 2015).
12. Společná zpráva Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) – Nové priority evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (23. a 24. listopadu 2015).

13. Závěry Rady o snižování míry předčasných odchodů ze vzdělávání a o podpoře úspěchu ve škole (23. a 24. listopadu 2015).
14. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o prosazování socioekonomického rozvoje a inkluzivnosti v EU prostřednictvím vzdělávání: přínos vzdělávání a odborné přípravy pro evropský semestr 2016 (24. února 2016).
15. Závěry Rady o rozvoji mediální gramotnosti a kritického myšlení prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy (30. května 2016).
16. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nová agenda dovedností pro Evropu: společně pracovat na posílení lidského kapitálu, zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti (10. června 2016).
17. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zlepšování a modernizace vzdělávání (7. prosince 2016).
18. Doporučení Rady o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé (19. prosince 2016)
19. Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvaná „Hodnocení programu Erasmus+ na období 2014–2020 v polovině období“ (31. ledna 2018).
20. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o začlenění v rámci rozmanitosti v zájmu dosažení vysoce kvalitního vzdělávání pro všechny (17. února 2017).
21. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury: příspěvek Evropské komise k setkání vrcholných představitelů 17. listopadu 2017 v Göteborgu.

22. Doporučení Rady o sledování uplatnění absolventů (20. listopadu 2017)].
 23. Závěry Rady o obnoveném programu EU v oblasti vysokoškolského vzdělávání (20. listopadu 2017).
 24. Závěry Rady o rozvoji škol a vynikající výuce (20. listopadu 2017).
 25. Závěry Evropské rady (14. prosince 2017).
 26. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o akčním plánu digitálního vzdělávání (17. ledna 2018).
 27. Doporučení Rady o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (15. března 2018).
 28. Doporučení Rady o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce (22. května 2018).
 29. Doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (22. května 2018).
-